

Kolosi

Rau Yo Paulu Iwode Pang Di

Kolosi I

¹ Au Paulu awodo rau naii. Ngan au i, Maro itoo ye taunu lono a ipootau bet ayei aposol ke Yesu Kirisi. Inbe au aye ede san Timoti, yo itara lono medana pang Yesu i, in amru la amyawara rau naii pang

² ang di diemam yo katara lomu medana pang Kirisi a kanepé Kolosi nga. Ang ngan di tooltool yo Maro ipootang panga ye taunu nga. Ngan ampatarau pang Tamada Maro nen, bet ole lono pang a iyei dada dook mata pang, inbe iyei ang le kanepé ye lo silene yo ki i.

Paulu Iwete Lo Ponana Ki Pang Maro Ye Di Kolosi

³ Kanakana nga ye kene yo amru ampatarau yang ye in nga, ngan amwete lo ponana kiam pang Maro yo Tool Mai kiidi Yesu Kirisi in Tamana i.

⁴ Ngan nen, yesoo amlongo betanga bet ang ngan katara lomu medana pang Yesu Kirisi, inbe lomu mai san pang di tooltool yo ke Maro nga lapau.

⁵ Ngan kayei nen, yesoo mugu ye kene yo di tooltool tiwetewete betanga moolmool ye bingi dook mata ke Kirisi pang ye in nga, ngan le katara lomu medana ye. Ngan nen le dookoot nga katar matamu pang Maro, inbe kanam ye so dook mata yo itaru pang a iken ye malala ki ni. Ngan la le

katara lomu medana pang Kirisi, inbe lomu mai san pang di diemu tina nga.

⁶ Ngan bingi dook mata tani yo di tooltool ke Maro tiweteweta pang i, in di la tikauu a la tiweteweta pang di tooltool ke tana maimai kapala lapau a ipa so a ila. Le ang ngan, ye kene yo tiwetewete pang ye bingi dook mata a lomu galanga moolmool ye dada yo Maro lono pang mai san a iyei dada dook mata pang ye in nga, ngan ilonang a kaportak lomu, le dookoot nga kanepé dook mata ye Maro matana. Ngan nen le ilon di tooltool alunu a tiportak lodi le tinepe dook mata ye Maro matana dawa ben ang ngan.

⁷ Ngan tool kiam, Epapras, yo lomam panga mai san i, in ikaua nemam a imala ipatomonai ang ye betanga moolmool tani a lomu galanga ye oo. Ye in kapraingi dook mata ke Kirisi le iyei urata ki dook mata bet ilonang ye.

⁸ Inbe ye la man iwete pam nen, bet ang ngan Maro Amunu Silene iyei ang le lomu mai san pang di tooltool kapala yo titara lodi medana pang Kirisi nga.

⁹ Le ye kene yo amlongo betanga kiang nen nga, ngan le ammadit ye pataraungu le ammaryoo tiap. Inbe amtoro Maro bet ilonang a ikaua lo galanga yo ipa ye Amunu Silene in pang, a bet nen ngan lomu galanga dook ye so le imot yo lono bet kayei nga.

¹⁰ Ngan yo ampatarau nen nga, ngan bet nen a kattoo dada dook mata, le so le imot yo kayei nga, ngan ole kayitmaka Tool Mai ene ye, a bet nen ngan lon ponana yang. Inbe ampatarau nen a bet nen ngan kayei urata dook mata matana

matana yo bet kalon di diemu ye nga. Inbe nen a Maro ilonang le lomu galanga ye dook mata le dook mata kaiye.

¹¹Inbe ampatarau nen, bet Maro ole ipamedang ye gurana ki yo maiyoko mata i, a bet nen ngan kakodo le tutube, inbe kasolo urata moonoo yo bet pombe pang yang nga, inbe ole katemu malmal tarrai tiap, bong ole katoko too katemu, inbe lomu ponana ye.

¹²Nen le ole kawete lo ponana kiang pang Tamada. Ngan ye in iyei ang le ke bet kakap so yo ipamede betanga bet ikap pang di tooltool ki yo matan kala di a tinepe ye sul loloana ki nga.

¹³Inbe ye in ipamulidi ye gurana ke todo parmana, inbe ikau idi a lo tagaua ye di tooltool yo Natunu matan kala di nga. Ngan Natunu tani in Tamana lono panga mai san.

¹⁴Inbe Maro Natunu tani in ye taunu iraiia tinini a tiraumate, a bet nen ngan Maro iyemenai idi ye sennene yo tayei nga be, bong igiri sennene kiidi tina ngan le imot.

Dada Le Urata Yo Ke Kirisi Nga

¹⁵Ngan Maro ke bet takamata ye matada tiap, bong Natunu ipitnani paidi ben ye in dawa ben Maro kannungana. Inbe ye in Maro Natunu mumuganga, le gurana ki maiyoko ye so le imot yo Tamana itar a iken nga.

¹⁶Ngan ye Natunu tani in bene nga, ngan Maro itar so le imot yo iken ye lang le tana nga. Le ye la itar so le imot yo takamata ye matada nga, inbe so kapala yo takamata tiap nga. Ngan nen le so ben di bangabangana ke Maro yo gurana kidi mai

mata nga, inbe di bangabangana matana matana yo tinepe ye malala ki a matadi kala urata ki nga, ngan ye la itar di le imot bet tinepe inbe tiyitmaka ene i.

¹⁷ Ngan Natunu tani in inepe mugu, motong la so tina ngan le imot pompombe nga. Inbe ye gurana ki yo maiyoko i, in iparama so nga le imot a tiken ye nedi.

¹⁸ Inbe ye in iyei kuto mai pang di tooltool ki yo tigaua ye bareme ki nga. Le moolmool, ye in dawa ben kutodo, inbe idi nga dawa ben bene le kene inbe soonoo kapala yo ke tinini nga. Inbe ye in imadit mugu ye ni ke matenge, a bet nen ngan yetaleu la bet imugu pang so nga le imot i.

¹⁹ Ngan nen, yesoo Maro lon ponana bet gurana le dada ki tina nga le imot le pusbe, ngan iken ye Natunu,

²⁰ a bet nen ngan iportak so le imot yo ke lang le tana nga a timan pang ye Maro. Ngan nen le imalum pang Kirisi a imata ye kai palasingi, a bet nen ngan rara ki tani yo imati i, in iyei idi le taye tagaua dook a tanepe ye lo silene yo ki i.

²¹ Mugu ngan, ye lomu yo dook tiap pang Maro, inbe ye dada dook tiap kiang yo kayei nga, ngan kayei ben koi ki a kanepé manga mooloo ye.

²² Bong dookoot nga ye Natunu tani yo imata i, in la Maro iportakang, nen le ang ngan kaye kagaua dook mata a kanepé. Inbe pang dama ni ye kene yo bet lo kakodo dama ki ye in nga, ngan ole ikamatang ben ang ngan di tooltool ki ye taunu yo tinimu iken galangana nga, inbe kanepé le taukamu busunu ye matana nga.

²³ Bong bet nen ngan ole kakodo le kamede, inbe

kaparama lomu medana yo kataru pang Kirisi i, in le iken so. Inbe ken kamalum pang tool sa a ilelang le kagege bingi dook mata yo kalonga koot i, in be, bong katar matamu pang Maro le iken so, inbe kanamu ye so yo ipamede betanga pang ye i. Ngan bingi dook mata tani yo kalonga i, in tiweteweta pang di tooltool ke ni mai i le imot lapau. Inbe au Paulu i, ayei urata ben tool ke kapraingi a awetewete bingi dook mata pang di tooltool.

Paulu Ilon Di Tooltool Yo Tigaua Ye Bareme Ke Yesu Nga

²⁴ Dookoot nga au i lok ponana ye yo asolo masngana a bet nen ngan alonang ye nga. Mugu ngan Kirisi isolo masngana bet iyei urata ke Maro, bong masngana tani in imot tiao. Le au i lok bet aloni, inbe asolo masngana nen lapau, a bet nen ngan alon di tooltool yo tigaua ye bareme ki nga. Ngan di tooltool tina, ngan dawa ben Kirisi bene le kene inbe soonoo kapala yo ke tinini nga.

²⁵ Nen le au i ben kapraingi ke di tooltool tina yo tigaua ye bareme ke Kirisi nga, inbe Maro ikaua urata pau bet awetewete betanga ki pang ang di tooltool ki tina, ngan dook le imot.

²⁶ Ngan betanga ki tani, in mugu ngan itarkoo a iken sollono le di tooltool yo ke mukot ngan lodi galanga ye tiap, bong dookoot nga ipaposi pang di tooltool ki le lodi galanga ye dook mata san.

²⁷ Ngan Maro iyei nen, yesoo lono bet ole ipaposo betanga yo iken sollono ye dada dook mata yo bet iyeei pang ang di tooltool yo kapa ye rara kidi Yuda tiap, in pang. Ngan betanga tani in nen,

Kirisi inepe lomu lapau a iyei ang le ang ngan katar matamu pang Maro, inbe kanama so dook mata yo itaru pang a iken dook mata ye malala ki ni.

²⁸ Am nga amwetewete pang di tooltool nga le imot ye Kirisi, inbe amkarata di ye dada dook tiap yo tiyei nga, inbe amtoo lo galanga le imot yo Maro ikap pam a ampatomonai di ye dada dook mata ki nga. Ngan amlon di nen a bet nen ngan titara lodi medana pang Kirisi, le ye kene yo bet tikodo dama ke Maro ye in nga, ngan ole ikamata di ben taukadi busunu ye matana.

²⁹ Le ye punu yo nen i, in la le au i ayei urata ye gurana ki tina le imot yo ikap pau nga. Ngan gurana ki yo maiyoko i, in la iken yau a ayei urata mai san ye i.

2

¹ Au i lok bet ang ngan lomu galanga yau nen, au i ayei urata mai san yang bet alonang. Inbe ayei urata mai nen ye di tooltool yo tinepe Laodisia nga, inbe di tooltool kapala yo tikamata matak pitiao nga, ngan lapau.

² Au i ayei urata nen a bet nen ngan apamedang le imot ye lomu medana yo kataru pang Kirisi i, inbe alonang le lomu mai san pang di diemu kapala a kaye di kagauagaua dook mata. Inbe ayei urata nen a bet nen ngan ang ngan lomu galanga dook ye so dook mata tani yo mugu ngan iken sollono, bong dookoot nga Maro ipaposi le se iken mallangana i. Ngan so dook mata tani, in la Kirisi i.

³ Inbe Kirisi yetaleu in la ke bet ipagalangidi ye lo galanga ke Maro yo iken sollono nga. Ngan lo galanga ki, in dook mata kaiye le dawa ben balingi mai.

⁴ Ngan awete pang nen nga, ngan bet nen a tool sa ke bet ikaua llungunu yang ye betanga ki yo iwete ngan kon paweserai ang ye, ngan tiap.

⁵ Dookoot nga ayang tanepe tiap, bong ye Maro Amunu Silene yo igau idi le lodo atu i, in dawa ben ayang tanepe gaongo. Ngan au i lok ponana ye yo alongo betanga bet ang ngan kagauagaua dook mata, inbe kakodo le kamede ye lomu medana yo kataru pang Kirisi in nga.

*Bet Taye Kirisi Tagauagaua Nga,
Ngan Ole Tanepe Ye Nepongo Dook Mata*

⁶ Ngan dawa ben ang ngan katoos betanga ke Kirisi a iyey Tool Mai pang nga, le dookoot nga kaye kagauagaua, inbe katoos dada dook mata yo lono bet di tooltool ki titoo ngan le iken so.

⁷ Inbe katara lomu medana le imede pang bingi dook mata yo tipatomonai ang ye i, inbe kanakana ngan kawete lo ponana kiang pang Maro. Nen le kakodo le kamede ye Kirisi dawa ben kai yo ramini idu lopo le iparama i, inbe dawa ben rumu yo tire ye sawa medana le imede mata i.

⁸ Inbe ken kakauwai yang dook leu, ole nen ngan tool sa ikaua llungunu yang ye betanga doko a bet nen ngan la katoos betanga yo ki nga. Ngan betanga tina ngan ole kalongo ben betanga mool-mool, bong ngan betanga sorok yo tikap ye di sasa kidi nga. Inbe betanga ke di tooltool yo nen nga, ngan ipa ye Kirisi tiap, bong ipa ye di tooltool ke

tana, inbe ye di so sidi yo matadi kala tana mai i nga.

⁹ Ngan awete pang nen, yesoo dada le gurana inbe lo galanga ipa ye so le imot yo ke Maro nga, ngan iken ye Kirisi, inbe ye in isi iyei tool moolmool dawa ben idi nga.

¹⁰ Nen le ye in iyei kuto mai pang so matana matana tina yo gurana kidi mai mata inbe edi maimai nga. Ngan ang ngan ke Kirisi, inbe kaye kagaua. Ngan nen le so dook mata ke Maro tina yo iken ye nga, ngan ikap pang le imot lapau.

¹¹ Inbe ye gurana ke Kirisi nga, ngan ang ngan katoos dada moolmool yo ke koranga tiniidi i. Ngan dada tani ke koranga tiniidi in ben di tooltool tiyeii ye bedi a tikoro di tooltool tinidi ke diki nga tiap, bong Kirisi ye taunu la iyeii i, nen le igiri dada dook tiap ke sennene yo iken lomu ngan.

¹² Ang ngan ye kene yo tirriu ang ye ran ye in nga, ngan dawa ben tikelmai ang kaye Kirisi. Inbe ang ngan katara lomu medana ye gurana ke Maro yo ipamaditi Kirisi ye ni ke matenge i, ngan le dawa ben kaye Kirisi kamadit ye ni ke matenge oo.

¹³ Mugu nga, ang ngan ben di tooltool yo tikoro tinidi tiap nga, inbe kapas le katoos dada dook tiap yo iken lomu nga leu. Nen le ye dada dook tiap ke sennene tina yo kayei nga, ngan ang ngan kanepes le dawa ben di tooltool matedi ye Maro matana. Bong Maro ipamaditang kaye Kirisi le kaye kakaua nepongo yo paunu i, inbe igiri sennene kiang le imot.

¹⁴ Le moolmool, dada dook tiap yo tayeii nga, ngan betanga ki iken, inbe iyei ben koi kiidi le

ipaposidi ye sennene kiidi, a bet nen ngan Maro iyemenai idi ye. Bong Maro ilulngan betanga tina, inbe ipatoto lo kai palasingi kaini.

¹⁵ Ngan ye urata tani yo Kirisi iyeii ye kai palasingi kaini i, in le Maro irautoo gurana ke di so matana matana yo gurana kidi mai mata nga, inbe yo edi maimai nga lapau. Inbe ikatte dawa kidi ke patokongo a ipammoo di ye di tooltool matadi.

Wer Yo Ipa Ye Di Tooltool Ke Tana Nga Sa Ke Bet Ilonidi Tiap

¹⁶ Ngan la ken kalongo pang tool sa yo iwete bet ole Maro iyemenai ang ye so yo kakan too kayin, ngan be. Inbe kumata le di tooltool sa tiwete pang bet katoo dada kidi ye kamatanga lal maimai ke sungunu, too lal ke taudu paunu, too lal ke maryoongoo nga, ngan kalongo betanga kidi be.

¹⁷ Ngan so tina ngan ben tarkilanga ke Kirisi yo bet pang dama ni ngan pombe i. Bong Kirisi pombe oo, le tarkilanga tina ngan la takamata ye Kirisi koot nga.

¹⁸ Nen le ken katoo betanga ke di tooltool yo koodi mede bet katoo di ye dada kidi ke sungunu, ngan be. Di ngan tiwete bet kakap masngana pang ang tapmu, inbe kasung pang di bangabangana. Di tooltool yo nen nga, ngan tiwete bet betanga kidi ngan ipa ye mianga, bong di ngan lodi kaua urata ye so ke tana i leu, le di tapdi tiyitmak edi, inbe tiwetewete betanga yo taukan punu nga.

¹⁹ Le di tooltool yo nen nga, ngan tigege Kirisi le tiye tigaua mulu tiap. Bong idi nga lod galanga nen, Kirisi in dawa ben idi kutodo, inbe idi nga ben ye bene le kene inbe soonoo kapala yo iken ye

tinini nga. Ngan kumata bet idi nga taye tagaua nga, ngan ole ilonidi, inbe ipamedidi dawa ben Maro lono bet iyei nga.

²⁰ Ang ngan ben kaye Kirisi kammata oo. Ngan la dada dook tiap ke tana nga taukan gurana yo bet iparamang mulu nga. E nga gelei a kanepene ben di tooltool ke tana i nga? Inbe nga gelei a kattoo wer le dada ke di tooltool ke tana i nga?

²¹ Di tooltool yo titoo wer tina, ngan tiwete nen, “Ken kouo so in be! Ken kon toko so in be! Ken kutoko so in be!”

²² Bong wer yo nen nga, ngan iwete ye so yo takap a taye urata ye kasin, ngan ole mooloo tiap be imot nga. Yesoo, wer kidi tina, ngan ipa ye di tooltool ke tana i, inbe titoo di tapdi lodi a tipatomonai di tooltool ye bet titoo.

²³ Ngan moolmool, di tooltool kapala ole lodi tar nen, wer yo nen nga, ngan ipa ye di tooltool yo lodi galanga mata nga, yesoo tikapge bet tisung pang Maro ye dada kidi tapdi, le di tapdi tirautoo di, inbe tikap masngana pang di tapdi tinidi, a bet nen ngan tiyeii a lon ponana ye di. Bong wer tina ngan o ke bet ilonidi a irautoo lodo yo iyolidi bet la taye sennene in tiap.

3

Nepongo Gurunu Inbe Nepongo Paunu

¹ Ang ngan Maro ipamaditang kaye Kirisi ye ni ke matenge oo. Nen le katara lomu pang so dook mata yo iken ye malala ke Maro i. Ngan ye ni tani, in Kirisi iwur ye Maro bene oonoo.

² Nen le dada dook mata in nen, ye lal nga le imot ngan lomu kaua urata ye so yo iken ye malala ke

Maro, ngan leu. Bong ken lomu kaua urata ye so yo ke tana i, nga be.

³ Ngan awete nen, yesoo ang ngan lomu gurunu yo ke sennene in imata oo. Inbe nepongo kiang in dookoot nga iken sollono ye Kirisi yo iye Maro tinepe i.

⁴ Le nepongo kiang tani, in ipa ye Kirisi. Nen le ye kene yo bet imulu a si pombe mallangana inbe di tooltool tikamata ben ene mai san ke bet tipayiti nga, ngan ang lapau ole kaye kanepi ye lungana yo mai mata i.

Idi Nga Tayei Ben Tooltool Paunu

⁵ Ngan nen le dada dook mata in nen, ole ka-raumata dada dook tiap ke tana yo iken lomu nga. Ngan dada dook tiap tina ngan nen; dada ke bauk, inbe dada yo giri leu ye Maro matana nga, inbe dada dook tiap yo tinimu iyolang bet kayei nga, inbe dada dook tiap ke sennene yo lomu bet kayei nga, inbe dada dook tiap yo bet matamu gorengana ye so nga. Ngan dada yo ke bet matamu gorengana ye so i, in dawa ben dada dook tiap ke sungunu pang di maro yo kai padodo nga.

⁶ Le ken kayei dada dook tiap yo nen ngan be, yesoo kate malmal ke Maro ole isi pang ye di tooltool yo tiyei dada dook tiap nen nga.

⁷ Mugu ngan, ang ngan kapa le kayei dada dook tiap yo nen nga.

⁸ Bong dookoot nga ole kakatte dada dook tiap le imot yo ben dada ke kate malmal le passakungu, inbe dada matana matana yo bet kakap masngana pang di tooltool kapala, inbe dada yo ke bet

kawete mur ye di diemu, inbe dada dook tiap yo kawete betanga dook tiap pang di tooltool kapala, inbe dada dook tiap yo kawetewete betanga yo giri leu nga.

⁹ Le ken kallung di diemu kapala be, yesoo kagiri lomu gurunu in le ipa ye dada dook tiap yo ki, ngan oo.

¹⁰ Inbe ang ngan kayei ben tooltool paunu, yesoo Maro yo iyei so le imot a iyei paunu mulu i, in iportak lomu le iyei paunu. Ye in iyei nen le ole lomu galanga ye moolmool, inbe ole kanepi le dawa ben ye i.

¹¹ Ngan nen le idi tooltool yo taye paunu koot nga, ngan idi le imot tanepe gaongo leu. Le ken tawete bet idi nga ke Girik too ke Yuda, too idi nga tikoro tiniidi too tikoro tiniidi tiap, too idi nga tool gok, too idi nga ke malala Siktia*, too idi nga tool ke poranga too poranga tipa, ngan be, yesoo so tina yo nen nga, ngan so sorok. Bong so yo maiyoko i, in la Kirisi yo inepe idi atu atu lodo i.

¹² Ngan ang ngan Maro lono pang mai san, inbe ipootang panga, le kayei ben di tooltool ki ye taunu yo taukadi busunu ye matana nga. Ngan nen le ole katoo dada dook mata yo nen nga. Ole lomu pang di diemu a kayei dada yo dook mata ngan pang di, inbe ole katoo dada yo bet karautoo ang le kadu lopo ye di diemu kapala nga, inbe kanepi le katemu sil dook mata pang di tooltool kapala, inbe ken katemu malmal tarrai pang di tooltool be.

* **3:11** Di tooltool yo tipa ye malala Siktia nga, ngan di tooltool tikamata di ben di tooltool dook tiap, le dawa ben di tooltool sorok yo taukadi edi nga.

¹³ Nen le kumata em atu bet iyei dada dook tiap sa le bet kam betanga sa ye nga, ngan ken katem malmal ye be, bong kutoko too katem, inbe kugiri dada dook tiap ki ke sennene yo iyei nga. Ngan Tool Mai igiri sennene yo kiang ngan oo, le bet nen ngan ole ang lapau kagiri sennene kidi diemu yo tiyei pang nga.

¹⁴ Inbe dada dook mata atu yo bet kayeii le ipa ye dada dook mata kapala in nen, ole lomu mai san pang di tooltool kapala. Ngan dada dook mata tani in iduk so nga le imot le ang ngan ke bet kagaua lomu le atu.

¹⁵ Ang ngan, Kirisi igau ang a kagaua le atu panga, le ang ngan kayei ben bene le kene inbe soonoo kapala yo ke tinini nga. Le kumata bet nen nga, ngan kanepi le lo silene ke Kirisi in iyakala lomu ye dada yo bet kayei nga, yesoo ang ngan Maro ipootang bet kanepi nen. Inbe kawete lo ponana kiang panga lapau.

¹⁶ Inbe kaparama betanga ke Kirisi le imede ye lomu, a bet nen ngan kayei urata kiang ye. Ngan nen le ole kattoo lo galanga kiang le imot yo Maro ikap pang nga, inbe kapatomonai di diemu kapala ye dada yo dook mata nga, inbe kakarata di ye dada dook tiap yo tiyei nga. Inbe ang ngan kawou woungu yo iken ye Rau ke Woungu nga, inbe woungu kapala ke lo ponana, inbe woungu yo Maro Amunu Silene inin pang a iken lomu nga. Nen le dook mata bet kaparama betanga ke Kirisi le imede, inbe kawou woungu tina le ipa ye lo ponana kiang pang Maro.

¹⁷ Inbe soo so yo bet kaweta inbe soo so yo bet kayei nga, ngan so tina nga le imot ngan kayei ye

Tool Mai Yesu ene. Inbe ye Tool Mai tani in ene, ngan kawete lo ponana kiang pang Tamada Maro lapau, yesoo ye in la ilonidi i.

Noonoongo Pang Di Tooltool Ke Kirisi

¹⁸ Ang di garup yo kerenge nga, ole karaua pang di nimutooroo. Ngan dada yo nen i, in la dook mata ye Tool Mai matana i.

¹⁹ Inbe ang di tamoto yo kerenge nga, ole lomu mai san pang di rimamu. E ken katemu malmal tarrai pang di be, bong kanepé le lomu sil dook mata pang di.

²⁰ Inbe ang di kakase, ole karaua pang di tamamu le di tinamu ye so tina nga le imot. Ngan dada dook mata yo nen in la Tool Mai lon ponana ye i.

²¹ Inbe ang di kakase tamadi, ken kayei di natumu a katedi malmal be. Ole nen ngan lodi tar bet o ke bet tiyeie urata sa dook, ngan tiap.

²² Inbe ang sima yo kayei urata ben di poranga pang di kuto maimai kiang ke tana i nga, ngan ole kalongo betanga kidi a katoo dook ye so nga le imot. Le ken kakaua llungunu ye di ben di tooltool kapala tiyei, nga be. Di ngan tiyei urata dook mata leu ye kene yo di kuto maimai kidi timan potai a tikamata di nga, a bet nen ngan lodi dook mata pang di. Bong ang ngan kagaua lomu le atu bet kayei urata dook mata ye kene yo kuto mai kiang ikamatang ye i, inbe ye kene yo inepe manga mooloo yang, ngan lapau. Ngan nanga, kaparanaia Tool Mai, inbe kagaua lomu le atu bet kayei urata dook.

²³ Ngan la soo urata yo bet kayei nga, ngan kagaua lomu le atu ye, inbe kayei dook le imot. Yesoo, urata kiang yo kayei nga, ngan ben kayei pang di tooltool ke tana i tiap, bong pang Tool Mai.

²⁴ Ngan nen le lomu tut dook ye so dook mata yo Tool Mai ipoto pang di tooltool ki nga, ngan ole ikap pang ye urata kootoonoo kiang. Le tool kuto mai moolmool yo kayei urata panga i, in la Kirisi i.

²⁵ Bong kumata le ang tina atu bet iyei dada dook tiap nga, ngan ole Maro iyemenaii ye dada dook tiap ki yo ikapsap ye i. Yesoo, ye kene yo Maro bet ikarata betanga kidi tooltool ye in nga, ngan ole itoo dada ataleu ye di tooltool nga le imot.

4

¹ Inbe ang di tooltool yo kayei kuto maimai pang di poranga kiang nga, ngan ole kayei dada yo dook mata inbe moolmool nga, ngan pang di. Yesoo, lomu galanga nen, ang ngan, tool atu la iyei kuto mai pang a matan kalang i. Ngan ye in kuto mai kiang yo inepe ye malala ke Maro i.

Dada Kapala Yo Bet Tatoo Ngan Nen

² Ole kaparama dada ke pataraungu le ikenen leu. Inbe kene yo bet kapatarau ye in nga, ngan matamu galanga dook, inbe kawete lo ponana kiang pang Maro.

³ Inbe ye kene yo bet kapatarau nga, ngan ole kataram ye pataraungu kiang lapau, a bet nen ngan Maro ikarata dada pam bet amwetewete pang di tooltool ye betanga ke Kirisi. Ngan betanga ki in mugu ngan iken sollono, bong dookoot nga Maro ipaposi a iken mallangana oo. Ngan

betanga tani in la aweteweta a le tikau au se anepe rumu dook tiap kidi talnga dikidiki lono ye i.

⁴ Le kapatarau pang Maro nen, bet ole ilonau a nen ngan awetewete betanga tani in lo mallangana pang di tooltool dawa ben yo ipootau bet ayeie urata tani nga.

⁵ Ngan ang ngan lapau, ye kene yo kaye di tooltool yo tigaua ye bareme ke Yesu tiap ngan bet kaye di kanepe nga, ngan lomu kaua urata dook mugu ngan, lo ngan bet kayei dada dook mata pang di. Ole nen ngan lal yo kaye di kanepe ye i, in ila ilene sorok.

⁶ Inbe ye kene yo bet kawetewete pang di tooltool tina nga, ngan ole lomu dook mata pang di a kawete betanga yo bet kalon di ye nga. Ngan kumata le bet kayei nen nga, ngan ole talngadi gorengana bet tilongo betanga kiang, yesoo betanga kiang ngan ole dawa ben kaningi yo di tooltool titar tiek ilo ye le katedi massingi bet tikani i. Nen le lomu galanga nen, i dada tani yo bet karau torungu ke di tooltool yo bet titorang ye, in naii.

Paulu Iwete Porai Betanga Ki Pang Di Kolosi

⁷ Tikikus la bet imala pang yang i, a bet nen ngan mala ikaua bingi pang ye so yo pombe pang yau nga. Ngan ye in emam atu yo am nga lomam pangma mai san i. Inbe ye in itara lono medana pang Tool Mai, inbe iyei urata ben kapraingi ki dawa ben am nga.

⁸ Ngan la ayawari bet imala pang yang, a bet nen ngan mala ikaua bingi pang ye so yo pombe pang yam ni nga, inbe nen a ipamedang ye lomu medana yo kataru pang Kirisi i.

⁹ Inbe tool kiang yo Onesimus i, in la awanga a iye Tikikus timala i. Ngan ye in ede atu yo itara lono medana pang Yesu, inbe am nga lomam panga mai san i. Le yeru ole tikaua bingi pang ye so le imot yo pombe ni nga.

¹⁰ Inbe Aristakus yo dookoot nga amru amnepe ye rumu dook tiap kidi talnga dikidiki lono i, in iyawara lo ponana ki pang. Inbe Maka yo rara ke Banabas i, in ye lapau iyawara lo ponana ki pang. Ngan Maka tani in ayawara betanga pang ye dada yo bet kayei panga nga. Le kumata bet imala pombe nga, ngan lomu ponana ye a kakauu.

¹¹ Inbe Yesu, yo tiwete ene san ye Yastus i, in ye lapau iyawara lo ponana ki pang. Ngan di sotol tina nga di leu la di tooltool ke Yuda yo tilonau a aye di amkaua urata ye di tooltool le imot ye dada yo bet Maro igaua di panga ye taunu a bet matan kala di nga. Inbe di tol tina nga tipamede lok le iken dook mata.

¹² Inbe Epapras iyawara lo ponana ki pang lapau. Ngan ye in tool kiang, inbe iyei urata ben kapraingi ke Yesu Kirisi. Inbe kanakana nga ipata-
rau pang Maro le gurana nen, bet ole ilonang a bet nen ngan lomu galanga dook ye dada dook mata yo Maro lono bet katoo nga, inbe kakodo le kamede ye.

¹³ Le au i akamata inbe alonga le awete galan-gana pang nen, ye in ikaua urata mai san bet ilonang kaye di tooltool yo tinepe malala mai Laodisia inbe Ariapolis nga.

¹⁴ Inbe tool kiam Luka, yo tool ke bar inbe lomam panga mai san i, in iye Demas tiyawar lo ponana kidi pang lapau.

¹⁵ Inbe lok bet kawete lo ponana kiau pang di diede yo tinepe Laodisia nga. Inbe kawete lo ponana kiau pang Nimpa iye di tooltool yo titara lodi medana pang Yesu a tigaua rumu ki nga.

¹⁶ Ngan rau i le bet tikinkati pang le imot nga, ngan lok bet ole kayawari pang di tooltool yo tigaua ye bareme ke Yesu a tinepe Laodisia ngan lapau a tikinkati pang di. Inbe rau yo mugu ngan ayawari pang di tooltool ke Laodisia i, in lok bet ole kakauu ye di a kakinkati lapau.

¹⁷ Kawete pang Akipus nen, kayei ne, “Ole kukauwai dook, inbe kuyeie urata yo Tool Mai ikauu pong in dook le lo urata tani in imot.”

¹⁸ Au Paulu la awodo betanga ke lo ponana tina nga ye au tauk bek i. Inbe ang ngan ole lomu tutau ye pataraungu ye yo dookoot nga anepe ye rumu dook tiap kidi talnga dikidiki lono nga. Le apatarau nen, bet Maro lono pang mai san a iyei dada dook mata pang.

Rau Ke Maro
The New Testament in the Arop dialect of the
Arop-Lokep language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Arop-Lokep long
Niugini

copyright © 2022 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Arop-Lokep

Dialect: Arop

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Jan 2025 from source files dated 2 Jan 2025

6d295e13-7d74-5276-9c6d-7f0499d3adf2